

Răspuns la violența din rândul copiilor
în școli și în împrejurimi

A large, stylized speech bubble graphic with a thick black outline and a yellow fill. It is decorated with various icons: a small circle at the top left, a plus sign at the top right, a play button at the bottom right, and a wavy line at the bottom center. The bubble is set against a light blue background with a larger, darker blue shape behind it.

Informații și Ghid pentru părinți

Cofinanțat prin Programul Drepturi, Egalitate și
Cetățenie al Uniunii Europene (2014-2020).

Autorul acestui document, Monika Rozsa, dorește să-și exprime recunoștința față de toți cei care au contribuit la acest document. Ghidul a fost elaborat cu contribuția partenerilor proiectului REVIS și se bazează pe experiențele și cunoștințele copiilor și tinerilor implicați în cadrul proiectului. Citatele au fost culese în timpul activităților proiectului și a sesiunilor efectuate în școli și aparțin copiilor și tinerilor care trăiesc și învață în Bulgaria, Croația, România și Serbia.

Materialul a fost creat folosind și informația din alte materiale ale proiectului REVIS, precum Ghidul de Formare, adnotările din cadrul sesiunilor și Cercetarea efectuată la nivel regional de Childhub.

Manualul de formare: Schimbarea normelor privind violența în școli: un ghid pentru formatori și facilitatori care lucrează cu copiii și tinerii

Cercetarea Regională: Cercetare regională privind violența împotriva copiilor în școli din Europa de Sud-Est

Ilustrații: Miklos Szego

Design grafic: Miklos Szego

Disclaimer: Conținutul acestei publicații reprezintă doar punctul de vedere al autorului și este responsabilitatea exclusivă a acestuia. Comisia Europeană nu își asumă nicio responsabilitate pentru utilizarea informațiilor pe care le conține.

PAGINA DE INTRODUCERE

Acest Ghid pentru părinți este dezvoltat în cadrul proiectului REVIS care se desfășoară în patru țări¹ și are scopul de a preveni și a reduce violența între egali în rândul copiilor. Acesta este finanțat de Comisia Europeană.

Scopul ghidului este de a sprijini părinții să prevină și să răspundă la violența în rândul copiilor. Aceste interacțiuni cu caracter violent, ce au loc de obicei în școală și în jurul școlii, au un impact asupra copiilor deveniți victime, inclusiv pentru viața lor de familie. Comportamentul școlar este influențat de ceea ce experimentează acasă. Prin urmare, normele și tradițiile de acasă și de la școală se influențează reciproc.

Vă invităm să parcurgeți acest ghid și să vă acordați timp pentru a reflecta la activitățile și întrebările adresate pentru a vă sprijini ca părinte.

¹ **REVIS** - „Răspuns la violența împotriva copiilor în școli și în mediile adiacente” se desfășoară din ianuarie 2021 până în ianuarie 2023 în patru țări: Bulgaria, Croația, România și Serbia.

VEȚI CITI DESPRE URMĂTOARELE TEME ÎN ACEST GHID.

Capitolul 1

Informații despre proiectul REVIS și despre drepturile copilului. Cum să utilizați acest ghid.

Capitolul 2

Diferite subiecte și teme adresate copiilor și despre care învață în timpul activităților grupului REVIS din școală.

Capitolul 3

Citate de la copii și tineri despre cum văd ei lumea din jurul lor, școala și provocările cu care se confruntă în fiecare zi.

Capitolul 4

Rolul de părinte în viața copilului dvs. și oferirea mai multor activități și exerciții de reflecție care vă pot sprijini în acest rol.

Capitolul 5

Informații despre hărțuire și sfaturi pentru a vă sprijini și proteja copilul împotriva violenței sau agresiunii.

Capitolul 6

Organizații și locuri unde puteți primi sprijin și ajutor.

Anexă

Puteți citi despre etapele de dezvoltare în adolescență.

CAPITOLUL 1.

INFLUENȚAȚI POZITIV!

Toți copiii au dreptul de a fi protejați de violență, abuz și neglijare (UNCRC, 1989²). Aceasta înseamnă că adulții sunt responsabili pentru protejarea copiilor și tinerilor de vătămări.

Esența acestor legi și reglementări subliniază mesajul că tinerii și copiii au aceleași drepturi generale ale omului ca și adulții și, de asemenea, drepturi specifice care le recunosc nevoile speciale.

Toți adulții ar trebui să facă ceea ce este mai bine pentru copii și tineri.

Scopul general al proiectului REVIS este prevenirea, combaterea și răspunsul la violența de la egal la egal³ în rândul copiilor.

² Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului este un document recunoscut la nivel internațional care pune bazele drepturilor copilului în aproape fiecare țară din lume.

³ Violența împotriva copiilor apare sub mai multe forme. Când ne gândim la unele dintre formele comune, UNCRC (Articolul 19) spune că include „toate formele de violență fizică sau mentală, vătămare și abuz, neglijență sau tratament neglijent, maltratare sau exploatare, inclusiv abuz sexual”.

În timpul activităților școlare facilitate copiii:

- vor înțelege posibilele efecte ale normelor sociale și de gen asupra comportamentelor violente
- vor învăța să conteste și să pună la îndoială normele sociale și de gen care duc la violența de la egal la egal
- vor înțelege propriile drepturi și vor respecta drepturile, culturile și diferențele altor oameni
- Vor exersa pentru a deveni persoane cu influență socială care abordează violența școlară și dezvoltă soluții la provocările cu care se confruntă zilnic.

Copiii au responsabilitatea de a recunoaște drepturile celorlalți copii și acest lucru include să nu le provoace în mod intenționat un rău sau să fie violent cu ei.

După ce ați citit acest ghid, veți fi gata să:

- ✓ înțelegeți cum normele și comportamentele sociale nocive și de gen duc la violența de la egal la egal
- ✓ oferiți informații despre cum să recunoașteți și să acționați în cazurile de violență între copii
- ✓ fiți un model pozitiv și de susținere și influență în viața copilului dvs.

În acest ghid veți citi despre:

- ✓ norme sociale și de gen: modul în care copiii văd, înfruntă și abordează normele sociale și de gen în viața de zi cu zi
- ✓ sugestii și practici pentru părinți care vă pot ajuta să fiți mai conștienți de bunăstarea copilului dumneavoastră
- ✓ puterea și oportunitatea pe care le aveți în calitate de părinte atunci când transmiteți valorile și normele familiei și societății dvs.

Sperăm că acest ghid vi se va părea valoros și util.

CUM SĂ FOLOSIȚI GHIDUL?

Ce pot sa fac?

Această secțiune conține acțiuni și sfaturi concrete pe care le puteți experimenta cu copiii dvs. sau în familie.

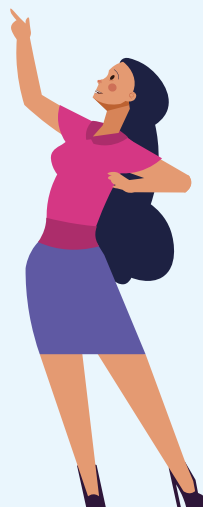
Reflectați.

Acțiuni reflexive, sarcini și mici exerciții care ajută părinții să-și dezvolte abilitățile.

Chat-box.

Veți găsi conversații între un părinte și un copil. Aceste propoziții sau fraze scurte vă pot ajuta să comunicați cu copilul dvs. Experimentați-le!

CAPITOLUL 2.

CE AU ÎNVĂȚAT COPIII ÎN ACTIVITĂȚILE REVIS DESFĂȘURATE ÎN ȘCOLI

Vă oferim o perspectivă asupra atmosferei activităților de grup și rezumăm lecțiile cheie.

Opinia copiilor despre activitățile de grup:

„Mi-a plăcut că am putut să vorbim deschis și să ne exprimăm opiniile.”

„Mi-a plăcut cât de relaxată a fost atmosfera și profesorii au fost grozavi.”

„Clasa a devenit o comunitate mai coerentă, iar copiii au învățat cum să fie sociabili și cum să interacționeze în moduri pozitive între ei.”

Trebuie să vorbim mai mult despre asta.

Tinerii participanți au recomandat să existe mai mult dialog între profesori, directori de școli și copii și tineri referitor la violență. În acest fel, ar putea veni cu strategii de prevenire și acționare în cazurile de violență.

Alianța dintre părinți și profesori este esențială.

Părinții și profesorii subliniază că școlile și părinții trebuie să lucreze îndeaproape, deoarece copiii aduc la școală ceea ce experimentează acasă. Ei pot exprima în școală o formă de violență și profesorii nu cunosc cauza acesteia. Este adevărat și invers. Copiii preiau acasă atmosfera din școală și limbajul folosit în rândul copiilor și al profesorilor. În timpul activităților școlare, cadrele didactice pot suplimenta primii șapte ani de educație asigurați de familie. Profesorii și părinții trebuie să lucreze pentru înțelegerea și sprijinirea copiilor. Succesul își are rădăcinile în alianța formată între părinți și profesori.

Chat-box

(Conversații imaginare părinte-copil)

Părinte:
Cum a fost ziua ta azi?

Copil:
Ghici ce, am avut o activitate școlară interesantă în această dimineață.

Oh. Ce fel de activitate?

Școala participă la un program și am vorbit despre tot felul de lucruri interesante. Se numește REVIS.

Ce fel de lucruri?

Cum ar fi diversitatea, acceptarea, intimidarea. Am învățat să-i accept pe cei care sunt diferiți de mine.

Și ce s-a întâmplat mai exact?

Au fost diferite exerciții, jocuri situaționale. Aceste activități ne-au ajutat să ne dezvoltăm mintea și să gândim diferit, în sensul bun. Am lucrat în echipă, ceea ce ne-a ajutat să ne facem prieteni și să ne depășim timiditatea.

Foarte interesant. Ai mai învățat ceva?

Acum am abilitățile de a reacționa într-o situație de violență.

În cazul în care doriți să citiți mai multe despre activități, accesați linkul către Manualul de instruire⁴.

⁴ Manualul de formare este disponibil în următoarele limbi: engleză, bulgară, croată, română, sârbă.

CAPITOLUL 3.

PROVOCĂRI CU CARE SE CONFRUNTĂ COPIII NOȘTRI

Aceste situații cotidiene rezultă adesea din influența foarte puternică a normelor sociale și de gen.

E o prostie că se așteaptă ceva de la mine doar pentru că sunt băiat.

Chat-box

(Conversații imaginare părinte-copil)

Tata:
De ce arată așa cămașa ta?

Tânăr:
.....

Tata:
Răspunde-mi când te întreb!

Tânăr:
.....

Tata:
Ai fost bătut din nou?

Tânăr:
Da, au venit pe mine, 5 dintre ei, m-au numit în toate felurile, cuvinte foarte urâte. Unul dintre ei m-a prins de braț cu forță...

Tata:
Ți-am spus de o mie de ori că trebuie să te aperi.

Tânăr:
Bine, dar nu pot. Este o prostie, că băieții trebuie să fie puternici și să nu plângă.

Mama:
Ce s-a întâmplat? Oh, îmi pare foarte rău. Vino.

Mamă către tata:
Nu-i spune să nu plângă.

Tata:
Un băiat trebuie să fie puternic. Asta este și a fost întotdeauna adevărat. Nu putem schimba asta.

Tânăr:
: Nu spune că nu ți-ar fi frică dacă te-ar ataca mai mulți oameni. Eu nu te cred!

Tata:
Bine, ți-am spus să ceri ajutor dacă nu poți să o faci singur.

Tânăr:
Da sigur, cere ajutor. Dar mereu îmi spui să mă apăr. Dar tot vin la mine. Și atunci nu mă pot apăra. Intimidarea se întâmplă în mod constant. Cred că este periculos.

Mama:
Îmi pare atât de rău.

Se pot plânge copiii? Ei bine, pot, dar aproape nimeni nu le va acorda prea multă atenție, pentru că sunt mici și nimeni nu îi crede.

Despre norme

Potrivit copiilor, există norme care limitează raportarea violenței. Acestea pot fi norme descriptive sau mesaje nerostite de genul acesta: „toți copiii experimentează violență, dar nu o raportează”. Și există norme injonctive sau mesaje ca acesta: „copiii puternici nu suferă de episoade de violență”. (Manual de instruire)

Ce sunt normele sociale?

Normele sociale se referă la convingerile sau așteptările unei persoane cu privire la ceea ce fac alții în mod obișnuit în situația X și la ce acțiuni alții aprobă și dezaproabă în situația X. (Manual de instruire)

Ce sunt normele de gen?

Normele de gen se referă la convingerile sau așteptările unei persoane cu privire la ceea ce fac alții în mod obișnuit într-o situație dată și la ceea ce este aprobat sau dezaprobat, în legătură cu genul. Normele de gen sunt adesea folosite pentru a explora și aborda inegalitatea de gen. (Manual de instruire)

Normele sociale și de gen sunt mesaje puternice bazate pe cultură, care sunt greu de schimbat.

Aceste norme pot fi pozitive și vă pot ajuta să vă găsiți drumul în lume, oferind securitate. De exemplu: familia merge împreună în vacanță sau merg la cumpărături la fiecare două săptămâni pentru bunica în vârstă.

Există și mesaje negative care sunt adesea învechite și destul de dăunătoare. Ce este în neregulă cu un băiețel să fie trist sau să plângă când este bătut de alții? De ce este greu de acceptat că o femeie poate ajunge și la o poziție înaltă și, astfel, poate participa la viața de familie într-un mod diferit?

Există norme și mesaje comune în cele patru țări ale proiectului. Copiii și tinerii au raportat standarde similare privind comportamentele așteptate, de exemplu:

„Băieții nu ar trebui să plângă și să arate emoții, se așteaptă să fie puternici”.

„Fetele ar trebui să fie drăguțe și cu maniere, să știe să gătească și să aibă grijă de gospodărie și se așteaptă ca fiecare femeie să fie mamă.”

Alte norme omniprezente sunt acestea:

„Copiii și tinerii nu trebuie să-și contrazică părinții – chiar și în momentele în care sunt bătuți sau răniți.”

„Este obligația copilului sau tânărului să tacă și să respecte părintele atâta timp cât acesta locuiește în casa lor.”

Reflecții

În copilărie sau chiar acum ca adult, oamenii aud adesea mesaje sociale, de gen și culturale atât pozitive, cât și negative.

Există vreuna dintre aceste norme prezente în familia dvs.? Există cineva care ar putea răni un membru al familiei?

Probabil că ați încercat mai devreme să le reformulați, să le schimbați pentru a suna mai pozitiv. Încercați să le transmiteți într-un mod diferit.

Băieții nu ar trebui să plângă, este doar o vânătaie.

Exemplu: Oh, cred că te-ai rănit cu adevărat, asta cred că doare rău. E în regulă, plângi, te va calma. Apoi vom spăla rana.

Nu vei fi niciodată o soție bună, nici măcar nu poți pune o supă bună pe masă.

Taci din gură și respectă-ți părinții atâta timp cât locuiești în casa mea.

Am fost bătut de tată/mamă, în ciuda acestui fapt, am devenit o persoană decentă.

Au existat și alte mesaje similare în copilăria și familia dvs.?
Cum le-ați transformat?

Ce pot face?

Există un mesaj ca acesta în propria dvs. familie? Vă încurajăm să vă gândiți și să vorbiți despre asta cu familia!

CAPITOLUL 4.

PĂRINȚII SUNT MODELE DE URMAT

4.1 Cine ești ca părinte?

Ca părinte, ești un model, o persoană decisivă în viața copilului tău. Dragostea dintre părinte și copil este unică și inconfundabilă. Tu, ca părinte, ești o persoană cu influență în diferite domenii ale vieții: în familia ta, între prietenii tăi, la locul de muncă, sport, viața publică, cultură etc. Dacă poți face diferența în familia ta, tu și familia ta veți avea un impact asupra mediului vostru imediat și mai larg. Dacă faceți loc pentru întrebările, opiniile și inițiativele copilului dvs. acasă, acesta va acționa în mod similar și va coopera cu ceilalți.

„Ar trebui să inspirăm copiii respectul pentru valorile generale modelând noi înșine aceste valori, pentru că ei fac la școală ceea ce văd acasă și invers. Prin urmare, este necesar să se pună în aplicare schimbări la nivel individual, prin intermediul exemplului personal.”
(Formator REVIS)

Reflecți

Privește-te în oglindă! Care este superputerea ta ca părinte? Cum poți să-ți calmezi și să-ți liniștești copilul? Cum poți să-l faci să râdă sau să-l influențezi?

4.2. Copiii și tinerii au nevoie de părinții lor

Atașamentul se află în centrul relațiilor și al funcționării sociale. În lumea ideală, părinții sunt principalele figuri de atașament în viața unui copil. Prin atașament, părintele este o busolă pentru copil. Ca

părinte, este important să fii conștient de calitatea relației și să fii cel mai bun cultivator al relației cu copilul tău.

Puteți face acest lucru prin întărirea legăturilor de familie. Părinții știu că ocaziile de familie îi ajută pe copii să obțină sprijin de la membrii familiei, să asculte poveștile familiei și să învețe cum familia sărbătorește diferite ocazii.

Părinții știu că pot avea cea mai eficientă influență asupra unui copil atunci când petrec timp regulat de calitate împreună.

Ce pot face?

Cele mai bune modalități de a vă consolida legătura cu copilul dvs. adolescent este să fiți activi împreună. Asigurați-vă că există programe regulate, recurente. Alegeți activități care vă plac tuturor. De exemplu:

- Ascultați muzică împreună. Arată-i muzica pe care ai ascultat-o când erai adolescent și tânăr.
- Urmărește filme împreună sau arată-i acele filme cu care ai crescut.
- Gătiți împreună.
- Bricolajul, reparațiile auto, grădinăritul vă ajută și să construiți o relație pozitivă.
- Reînviați tradițiile, costumele și dansurile tradiționale împreună sau cu familia.
- Drumețiile, campingul, picnicul, pescuitul sau practicarea sporturilor împreună ajută să vorbiți unul cu celălalt în timpul acestor activități.

4.3 Cum pot deveni un model de urmat și o persoană cu influență, ca părinte?

Părinții, ca primele și cele mai importante modele de urmat, au un impact uriaș asupra copiilor lor ca ființe sociale. Ei arată prin compor-

tamentul lor cum funcționează interacțiunile sociale, cum interacționează în diferite roluri sociale, la locul de muncă sau în familie. Copiii învață normele sociale și de gen prin interacțiunile părinților lor. Copiază comportamentul părinților atunci când se confruntă cu emoții și stres și păstrează același mod de comunicare în situații provocatoare sau stresante.

Noi, ca părinți, adulți sau profesioniști care lucrăm cu copiii, suntem modele, indiferent dacă reprezentăm modele pozitive sau negative.

Copiii observă totul. La o vârstă fragedă, copiii nu pot distinge între modelele bune și cele rele. Ei urmăresc și imită ceea ce văd de la părinții și adulții din jurul lor (părinți, îngrijitori, bunici, familia extinsă, profesori, antrenori etc.). Comportamentul pe care îl observă devine firesc, este un ghid și un exemplu. Dacă văd un adult strigând sau dimpotrivă, dând înapoi și cerând timp să se calmeze într-o situație conflictuală, vor face același lucru la școală sau chiar acasă a doua zi.

Reflectați

Uitați-vă din nou în oglindă! Ce faceți în următoarele situații? Ce faceți mai întâi? Ce spuneți mai întâi?

- A. Copilul dvs. mai mare îl ajută pe cel mic.
- B. Când copilul dvs. este supărat, el/ea răspunde imediat sau trântește ușa camerei lui.
- C. Când copilul dumneavoastră este supărat sau stresat, el/ea critică totul.
- D. Când copilul dumneavoastră este fericit și mândru de realizările sale la școală sau la sport.

Puteți observa și recunoaște aceleași răspunsuri și gesturi la copilul dvs. atunci când este supărat, stresat sau se simte bine și este plin de energie pozitivă?

4.4 Provocări în timpul adolescenței ⁵

Cu toate acestea, încrederea într-un părinte sau într-un adult poate fi uneori afectată. În adolescență, influența semenilor devine mai puternică, astfel încât aceștia pot interveni și prelua conducerea. Adolescența este o etapă de dezvoltare în care legătura dintre copil și părinte se schimbă. Aceasta este o transformare normală. Tinerii încearcă să stabilească o distanță emoțională mai mare față de părinți. Aceasta poate fi o perioadă riscantă pentru copii și tineri, deoarece la această vârstă nu sunt încă în stare să ia cele mai bune decizii. Prin urmare, este esențial ca sprijinul părinților să fie disponibil în fiecare zi, chiar dacă copiii ar putea prezenta anumite comportamente provocatoare.

Reflectați

Are copilul dvs. un prieten sau un grup/o gașcă despre care simțiți că are prea multă influență asupra lui/ei? De exemplu: copilul dvs. încearcă mereu să se conformeze lui/ei, poartă aceleași haine, imitându-i stilul, nu face cum vrea ea/el sau chiar este dominat de un alt copil sau grup.

În graficul următor, puteți scrie numele prietenilor copilului dumneavoastră. Puneți numele copilului în cercul central. Marcați cu o linie dublă acei copii care au o influență puternică asupra lui/ei. Marcați cu inimă pe cei care sunt susținători ai copilului dumneavoastră.

⁵ În partea de anexă veți găsi un tabel cu informații despre etapele de dezvoltare în adolescență

Chat-box

(Conversații imaginare părinte-copil)

Păstrați legătura cu copilul dumneavoastră în fiecare zi. Întrebați unde este, ce face, ce îl interesează, ce face.

Trimiteți-i un mesaj sau întrebați-l când ajunge acasă:

Salut, cum a fost ziua ta? Am ajuns la serviciu azi dimineață fără probleme, aproape că nu era nimeni în autobuz.

Ai dreptate, nu am întrebat niciodată până acum, oricum mă interesează...

Ce? Nu m-ai întrebat niciodată asta până acum.

... nu, nu-ți pasă.

Reflectați

Cum ați continua conversația? Scrieți câteva propoziții pe care le puteți folosi pentru a depăși rezistența copilului. Aceasta poate fi o glumă/poveste/expresie obișnuită pe care doar dvs. o cunoașteți.

Ce pot face?

Împărtășiți cu copilul dvs. un eveniment simplu, comun, nu prea serios. Fiți curios în legătură cu viața lui/ei de zi cu zi, ce îi place, etc. Nu vă lăsați descurajat. Nu renunțați când vă acuză sau vă ignoră.

4.5 De unde provin modelele mele parentale?

Normele în familii sunt norme sociale care apar ca mesaje puternice pe care trebuie să le respectăm. O normă socială într-o familie ar putea suna ca următoarele exemple:

În această familie respectăm bătrânii.

Nu spunem lucruri rele despre părinții noștri.

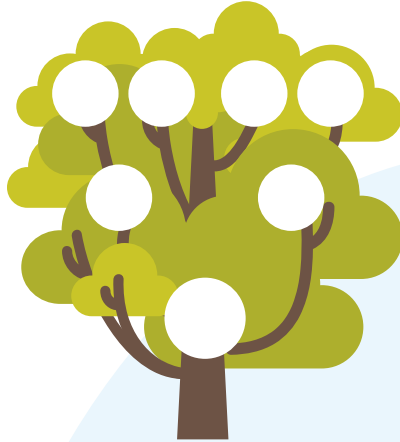
Tatăl tău îți va spune cu cine te poți căsători.

În cazuri flagrante „tinerii văd violența ca fiind normală, cel mai normal lucru pentru ei este că grupurile se bat între ele, că ne batem unii cu alții, că oamenii ce au relații se bat între ei - mental, fizic, în toate direcțiile — pentru că este prezentat pentru noi, tot timpul ca ceva normal, și nu ar trebui să fie.”

Reflecțați

Desenați arborele genealogic, similar cu această imagine. Editați-l în funcție de structura familiei dvs. Scrieți numele membrilor familiei dvs. în bule.

Acum reflectați asupra unor modele ale stilului sau experienței dvs. parentale pe care le-ați putea aduce din propria familie care sunt legate de o normă socială.

Ce mesaj sau norme și de la cine le-ați primit de care vă amintiți? Scrieți pe hartie!

De la cine? Care a fost mesajul?

Ce pot face?

Gândește-te la mesajele pe care le trimiteți copilului dvs. Care este principala valoare pe care doriți să o transmiteți copilului și familiei dvs. ca părinte?

CAPITOLUL 5.

PROTEJAȚI-VĂ COPILUL DE INTIMIDARE

Recunoașteți dacă copilul dumneavoastră are probleme

Una dintre caracteristicile dezvoltării adolescentului este că relația părinte-copil se schimbă. De obicei, între 12-16 ani adolescenții sunt mai influențați de semenii lor. O conexiune puternică cu părinții este un factor care îi împiedică pe copii să fie implicați în situații riscante/periculoase. În cazul în care simțiți că un grup poate fi un factor de risc pentru copilul dvs., vorbiți cu el/ea și luați măsuri pentru a petrece mai puțin timp cu grupul.

Ca părinte, știți cel mai bine indiciile copilului tău. Puteți observa orice schimbare în comportamentul și emoțiile sale. În același timp, sunteți și cel care știe cel mai bine ce se întâmplă în familia dvs. Este foarte probabil să fiți un bun judecător dacă o schimbare în emoțiile sau comportamentul copilului tău se datorează a ceva ce se întâmplă acasă sau la școală.

5.1 Dacă copilul dumneavoastră este victimă a violenței

Nu este o sarcină ușoară să recunoști că un copil este agresat sau rănit, deoarece adesea abuzul este afișat în diferite forme. Uneori pot exista situații în care nu vedem niciun semn evident că copilul este agresat. Trebuie să fim atenți și la semnele evidente (vine acasă de la școală bătut sau cu hainele rupte) și subtile (îi este foame pentru că agresorul îi ia mâncarea sau banii).⁶

⁶ KIVA - Ghidul părinților pentru programul anti-hărțuire , p.19.
<https://data.kivaprogram.net/parents/>

Unele semne implică hărțuire⁷

- îi este frică să meargă pe jos către/de la școală sau să urmeze traseul obișnuit către școală
- nu dorește să meargă la școală, lipsește de la școală sau de la cursuri fără un motiv clar sau se plânge că este bolnav dimineața în zilele de școală
- vine acasă de la școală cu hainele sau ghiozdanul stricat și rupt
- devine retras, tăcut și pare să-și fi pierdut încrederea în sine
- și-a pierdut pofta de mâncare, spune adesea că nu are chef să mănânce
- plânge până adoarme, are coșmaruri
- își pierde bunurile (șapcă de baseball, pălăria, cărțile, broșurile, caseta de creioane etc.)
- cere sau fură bani (pentru a-i oferi bățușului sau asistenților acestuia) sau își pierde frecvent alocația

5.2 Dacă copilul dvs. e hărțuitorul

Dacă aflați că fiul/fiica dvs. a rănit pe cineva, primele dvs. emoții și reacții pot fi de furie, vină și îndoială. Puteți fi copleșit de emoții puternice, ceea ce este absolut normal. Cel mai bun lucru pe care puteți să-l faceți este să vă opriți și să reflectați, înainte de a vorbi cu copilul despre situația respectivă.

Unele semne ce pot arăta că fiul / fiica este un hărțuitor/oare:⁸

- devine furios sau ușor iritabil
- vine acasă cu bani și nu poate explica de unde i-a luat
- vine acasă cu lucruri noi (șapcă de baseball, pălărie, cărți, broșuri, casetă de creioane etc.)
- vorbește despre prieteni noi, dar nu îi prezintă

⁷ Pe baza KIVA - Ghidul părinților pentru programul anti-hărțuire

⁸ Pe baza KIVA - Ghidul părinților pentru programul anti-hărțuire

Reflecțați

Următoarele activități vă pot ajuta să puteți face față oricărei situații de agresiune cu care v-ați putea confrunța, ca adult. Deoarece în lumea adulților pot apărea diferite tipuri de situații de hărțuire, precum locurile de muncă și situațiile sociale.

Spuneți NU

Sunteți capabil să-i spuneți șefului/copilului/soțului/soției în mod convingător NU sau ÎNCETEAZĂ atunci când vi se întâmplă lucruri pe care nu le doriți?

Când spui NU, trimiți altora mesajul că nu-ți place ceea ce ți se face. Uneori s-ar putea să simți că este dificil să spui NU. Încearcă să treci peste această îndoială, pentru că atunci când te simți amenințat, sau cineva te tratează urât, ai dreptul să oprești acțiunea care te rănește. Puteți exersa rostirea acestui cuvânt simplu și puternic: NU.

Controlul furiei

Ce faceți când vă enervați sau vă supărați? Cum vă puteți susține copilul când sunteți enervați?

De obicei, a respira adânc și a expira lent ne oferă câteva momente pentru a ne calma, a ne restabili echilibrul și a ne gândi la situație.

Ce pot face?

Dacă bănuieți că copilul dumneavoastră a fost agresat sau rănit, sau a agresat alți copii, puteți încerca două strategii. O strategie este de a afla mai multe despre cum și-a petrecut timpul, de a pune întrebări. Cealaltă este să-l sprijiniți să spună NU și să-și poată proteja limitele.

Întrebările sunt importante

„Cum a fost la școală azi?” sau „Cum au decurs lucrurile la școală?” sunt întrebări zilnice importante pe care le puteți adresa copilului dvs.

Scopul acestor întrebări este de a crea o atmosferă de încredere, astfel încât copilul să se simtă în siguranță să-și împărtășească ziua și lucrurile care sunt cele mai importante pentru el/ea. Este o provocare să găsești întrebările care-ți motivează copilul să înceapă să vorbească. O întrebare poate funcționa într-o zi și în altă zi poate să nu funcționeze. Fiți curios, creativ și folosiți-vă umorul.

Următoarele întrebări vă pot conduce la subiect:

- Care a fost cel mai bun și cel mai rău lucru care s-a întâmplat astăzi la școală?
- Cu cine ai fost azi la școală? Cum erau?
- Ce ai făcut cu prietenii azi? A fost amuzant?
- Ce ai făcut în drum spre școală/acasă?

Spuneți NU

Vă puteți sprijini copilul să facă față situațiilor de agresiune exercînd împreună. Cuvintele NU sau OPREȘTE-TE pot funcționa ca prim pas atunci când el/ea este amenințat/ă cu cuvinte sau acțiuni de către alții.

Vă încurajăm să exersați o situație simplă cu copilul dumneavoastră.

Prefăceți-vă că îi oferiți o băutură răcoritoare. Cereți copilului dvs. să refuze. Prefăceți-vă că îi cereți să vă urmeze într-o parte ascunsă a curții școlii. Cereți copilului dvs. să refuze. Exersați utilizarea cuvîntului NU.

Vă rugăm să rețineți: Încetarea hărțuirii nu este responsabilitatea copilului/victimei; responsabilitatea revine întotdeauna adulților, părinților, rudelor. Și atunci când este la școală, profesorilor și personalului școlii de asemenea.

CAPITOLUL 6.

UNDE POT CERE AJUTOR

Dacă aveți nevoie de sprijin sau doriți să intrați în legătură cu alți părinți, organizații care sprijină părinții, contactați aceste organizații din lista de mai jos.

În fiecare școală se înființează organizații de părinți. Vă rugăm să contactați conducerea școlii pentru a afla mai multe despre organizațiile actuale ale părinților care funcționează în zona dumneavoastră.

Organizații care sprijină părinții:

- Alianta parintilor - <https://aliantaparintilor.ro/>
- Organizațiile care oferă sprijin tinerilor oferă și sprijin părinților, și anume:
- Salvati Copiii - <https://www.salvaticopiii.ro/>
- World Vision Romania - <https://worldvision.ro/>
- Sprijiniti Copiii Iasi - <https://sprijiniticopiii.ro/>
- Fundatia Sf. Dimitri) - <http://www.fundatiasfantuldimitrie.ro/>
- Fundatia Internationala pentru Copil si Familia) - www.ficf-romania.ro
- Societatea Pentru Copii Și Părinți - <http://www.scop.org.ro/>
- Fundatia SERA Romania - <https://www.sera.ro/seraromania.ro>
- Fundatia de Consultanta si Servicii Sociale pentru Copii si Familii - <http://www.holt.ro/>
- Fundația Română pentru Copii, Comunitate și Familie- <https://frccf.org.ro/>
- Fundația Dezvoltarea Popoarelor - <https://www.fdpsr.ro/>
- Fundația Serviciilor Sociale Bethany - www.bethany.ro
- Fundatia Parada - www.paradaromania.ro
- Fundația de Sprijin Comunitar - <https://fsc.ro/>
- Fundatia Hospice Casa Sperantei - www.hospice.ro
- Fundatia Inocenti - <http://inocenti.ro/>
- Fundatia Noi Orizonturi - <https://www.noi-orizonturi.ro/>
- Organizatia Umanitara Concordia- <https://www.concordia.org.ro/>
- Asociatia AMURTEL) - <http://amurtel.ro/>
- Asociatia SOS Satele Copiilor - www.sos-satelecopiilor.ro
- Asociația Telefonul Copilului - www.telefonulcopilului.ro
- Fundatia Terre des hommes Elvetia- www.tdh.ro

Linii telefonice de ajutor pentru țară, linii de chat pentru copii în cazul în care au nevoie de sprijin:

- Numarul de urgență unic: 119
- Telefonul Copilului: 116 111 <https://www.116111.ro/>
- Linia de asistență pentru victimele violenței în familie: 0800.500.333 <https://anes.gov.ro/call-center/>

Servicii de bază pentru protecția copilului:

- Servicii guvernamentale pentru familii : <https://www.servicii-sociale.gov.ro/ro/familie-si-copii>
- Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție- <http://www.copii.ro/>
- Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului existente la nivelul fiecărui județ (DGASPC, DGAS): <http://anpd.gov.ro/web/informatii-utile/directiile-generale-de-asistentă-socială-si-protectia-copilului/> or/ sau <http://copii.gov.ro/1/harta-contacte-dgaspc-uri/>

Alte organizații naționale:

- Federația Națională a Asociațiilor de părinți din învățământul preuniversitar - <https://www.fnapi.ro/>
- Federația Părinților și Aparținătorilor Legali din România- <https://fepal.ro/>
- Federația Organizațiilor Neguvernamentale Pentru Copil - <https://fonpc.ro/>

ANEXĂ

ETAPE DE DEZVOLTARE ÎN ADOLESCENȚĂ

Mai jos sunt câteva informații despre adolescență sau anii adolescenței. Aceasta este o perioadă de dezvoltare dificilă atât pentru părinți, cât și pentru profesori și copii. Tabelul de mai jos vă poate ajuta să recunoașteți și să distingeți între comportamentele care rezultă din etapa de dezvoltare a adolescenților și cele care rezultă din hărțuire sau norme sociale.⁹

Adolescenți tineri (12-14 ani)

Hormonii se schimbă pe măsură ce începe pubertatea, așa că acesta este un moment al multor schimbări fizice, mentale, emoționale și sociale. Tinerii adolescenți ar putea fi îngrijorați de aceste schimbări și de modul în care sunt priviți de către ceilalți. La această vârstă, adolescenții fac mai multe alegeri despre prieteni, sport, studiu și școală. Ei devin mai independenți, cu personalitate și interese proprii, deși părinții sunt încă foarte importanți.

Adolescenți (15-17 ani)

Acesta este un moment al schimbărilor în ceea ce privește modul în care adolescenții gândesc, simt și interacționează cu ceilalți și cum se transformă corpul. Majoritatea fetelor vor fi mature fizic până acum, iar majoritatea vor fi terminat cu pubertatea. Băieții ar putea încă să se maturizeze fizic în această perioadă. În acest timp, adolescentul dvs. își dezvoltă personalitatea și opiniile unice. Relațiile cu prietenii sunt încă importante, precum și alte interese, deoarece el/ea își dezvoltă un sentiment mai clar despre cine este el/ea. Acesta este, de asemenea, un moment important pentru a se pregăti pentru mai multă independență și responsabilitate; mulți adolescenți încep să lucreze și mulți vor pleca de acasă la scurt timp după liceu.

⁹ Adaptare bazată pe etapele de dezvoltare publicate de Centrele pentru Controlul și Prevenirea Bolilor <https://www.cdc.gov/ncbddd/actearly/milestones/index.html>

Tineri adolescenți/pubertate

Vârstă	12-14 ani
Schimbări emoționale și sociale	<p>Arată mai multă îngrijorare cu privire la imaginea corpului, aspect și haine.</p> <p>Se concentrează pe ei înșiși; alternează între așteptări mari și lipsă de încredere.</p> <p>Experimentează mai multe schimbări ale stării de spirit.</p> <p>Arată mai mult interes și pot fi influențați de către grupul de colegi.</p> <p>Exprimă mai puțină afecțiune față de părinți; uneori pot părea nepoliticoși sau temperați.</p> <p>Percepe stresul școlar mai intens.</p> <p>Dezvoltă probleme de alimentație.</p> <p>Simte multă tristețe sau depresie, ceea ce poate duce la note slabe la școală, consum de alcool sau droguri, sex neprotejat și alte probleme.</p>
Gândire și învățare	<p>Au mai multă capacitate de gândire complexă.</p> <p>Sunt mai capabili să exprime sentimentele prin vorbire.</p> <p>Dezvoltă un simț mai puternic al binelui și al răului.</p>
Provocări	<p>Adolescenții tineri s-ar putea confrunta cu presiunea anturajului pentru a consuma alcool, produse din tutun sau droguri și pentru a face sex.</p> <p>Alte provocări pot apărea, cum ar fi tulburările de alimentație, depresia și problemele de familie.</p>

Adolescenți

Vârstă	15-17 ani
Schimbări emoționale și sociale	Au mai mult interes pentru relațiile romantice și sexualitate. Trec prin mai puține conflicte cu părinții. Arată mai multă independență față de părinți. Au o capacitate mai profundă de îngrijire și de împărtășire și de a dezvolta relații mai intime. Petrec mai puțin timp cu părinții și mai mult timp cu prietenii. Simt multă tristețe sau depresie, ceea ce poate duce la note slabe la școală, consum de alcool sau droguri, sex neprotejat și alte probleme.
Gândire și învățare	Au obiceiuri de lucru mai dezvoltate. Arată mai multă îngrijorare cu privire la viitoarele planuri școlare și de carieră. Sunt mai capabili să-și motiveze propriile alegeri, inclusiv despre ceea ce este corect sau greșit.
Provocări	Adolescenții, atât fete, cât și băieți, ar putea avea îngrijorări cu privire la dimensiunea, forma sau greutatea corpului lor. Tulburările de alimentație pot fi, de asemenea, frecvente, în special în rândul fetelor. Și băieții se confruntă cu această problemă.

**„Cele mai bune
soluții la violența
în școală vin de la
copiii înșiși.”**

**Răspuns la violența din rândul copiilor
în școli și în împrejurimi**

Parteneri de implementare

CENTAR ZA
INTEGRACIJU MLADIH

<https://cim.org.rs/en/>

HRABRI telefon
Multi-kanalno vebino pozivno

<https://hrabritelefon.hr>

<https://sapibg.org/en>

Terre des hommes
Helping children worldwide.

<https://www.tdh.ch/en>

Cofinanțat prin Programul Drepturi, Egalitate și
Cetățenie al Uniunii Europene (2014-2020).